

Bijlage: Jaarverslag Zorgplicht over Archieven 2017

Aanleiding

Jaarlijks brengen Gedeputeerde Staten verslag uit aan Provinciale Staten over de uitgevoerde activiteiten met betrekking tot de zorgplicht van archiefbescheiden. Dit verslag maakt vanaf 2015 onderdeel uit van de provinciale jaarstukken.

Bevoegdheid

Provinciale Staten ontvangen dit jaarverslag vanwege hun controlerende rol. Gedeputeerde Staten hebben de zorg voor de archiefbescheiden van de provinciale organen. De volgende kaders zijn hiervoor van toepassing: Archiefwet 1995, Archiefbesluit 2009, Archiefverordening provincie Noord-Brabant 1996 en de Regeling Archiefbeheer Noord-Brabant 2014.

Datum

27 maart 2018

Documentnummer

4298974

Zorgplicht

In de Archiefwet vallen de taken voor een adequaat en duurzaam archief- en informatiebeheer onder de zorgplicht. Dit zijn taken die ondermeer gericht zijn op het vaststellen van voorschriften en het uitvoeren van het archiefbeheer. De zorg voor de archieven van de provinciale organen valt onder de verantwoordelijkheid van Gedeputeerde Staten. De commissaris van de Koning is verantwoordelijk voor het archief van zijn rijkstaken. In dit jaarverslag wordt verslag gedaan van de bijzondere en extra activiteiten die ten aanzien van een goed informatiebeheer binnen de provincie in 2017 hebben plaatsgevonden.

1. Zaakgericht Werken

1.1. Registeren van archiefbescheiden

Uitgangspunt is dat behandelend ambtenaren de door hen zelf ontvangen procesgebonden documenten vastleggen, net als de door hen gecreëerde documenten. De binnengekomen fysieke post wordt door team DIV beoordeeld, gescand en daarna digitaal aangeboden aan de clusters. De behandelaars worden in de registratie zoveel mogelijk geholpen doordat daar waar mogelijk geautomatiseerd vanuit het zaaktype metadatavelden en de onderwerpsomschrijving worden ingevuld.

1.2. Verbetering Zaakgericht Werken

In 2017 is ter verbetering van het Zaakgericht Werken een organisatiegerichte aanpak gestart. De doelstellingen van dit traject zijn het bevorderen van de bewustwording om tot betrouwbare archiefdossiers te komen en het Zaakgericht Werken in zijn algemeenheid te verbeteren. De aanpak is gebaseerd op drie lijnen:

1. Professionalisering van de ondersteuningsstructuur
2. Sturing door het management
3. Kwaliteitsmonitoring

Doordat kwaliteitsmonitoring onderdeel uitmaakt van de aanpak kan het management de sturing op het zaakgericht informatie- en archiefbeheer verbeteren. Na een uitgebreide pilot door de externe projectleider bij het voormalige cluster ECIN zijn inmiddels de trajecten afgerond bij Bedrijfsvoering, Cultuur en Samenleving en Natuur en Milieu. In 2018 worden de activiteiten voortgezet voor de overige organisatie-eenheden.

Datum
27 maart 2018
Documentnummer
4298974

Voor het Zaakgericht Werken wordt gebruik gemaakt van MyCorsa NxT (document- en archiefmanagementsysteem) en Xential (documentgenerator). Het doorontwikkelen van de software is een continu proces.

BCT, leverancier van MyCorsa NxT, heeft in het verslagjaar een gebruikersonderzoek uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan is een presentatie gegeven over de uitkomsten van het onderzoek en hun visie op Zaakgericht Werken in relatie tot zaakgericht archiveren. Tevens heeft BCT in deze presentatie hun visie op het informatielandschap meegegeven.

In 2017 zijn er 40 knoppencursussen gegeven aan 124 medewerkers door Functioneel Beheer Corsa. Daarnaast zijn er gezamenlijk een aantal maatwerk-cursussen ontwikkeld en gegeven door DIV en Functioneel Beheer. Deze sluiten aan op de organisatiebrede aanpak.

1.3. Motie M4: Archivering op Orde

Op 8 september 2017 hebben Provinciale Staten de [motie M4: Archivering op Orde](#) aangenomen. In het verslagjaar is de beantwoording voorbereid en heeft het gevraagde verdiepende gesprek met de Zuidelijke Rekenkamer plaatsgevonden. Op 5 februari 2018 is de motie via een [Statenmededeling](#) beantwoord.

Een ander aspect dat aan de orde is gekomen in de vergadering van Provinciale Staten is de archivering van technische vragen. Dit zijn feitelijke vragen welke door leden van Provinciale Staten gesteld kunnen worden aan het college. DIV heeft hierover advies gevraagd aan de provinciearchivaris, hetgeen vervolgens is uitgewerkt. Het implementeren van de archivering van technische vragen vormt onderdeel van overleg tussen de secretaris van Gedeputeerde Staten en de griffier van Provinciale Staten.

1.4. Zaaktypen en Zaaktypenplannen

Het beheer van de zaaktypen is belegd bij de DIV-adviseurs. Wijzigingen worden doorgevoerd in overleg met de zaaktypeneigenaren. Met procesmedewerkers en zaaktypeneigenaren zijn een zestiental nieuwe zaaktypen gemaakt waarbij het uitgangspunt is ondersteuning van het werkproces. De focus heeft gelegen op de ontwikkeling van zaaktypenplannen voor complexere processen, zoals infrastructurele werken. Binnen DIV zijn in een aantal sessies alle zaaktypen doorgelicht ter verbreding van de kennis over de zaaktypen.

Datum

27 maart 2018

Documentnummer

4298974

In een eerder stadium is onderkend dat het lastig is om een passend zaaktype te vinden. De gezochte oplossing hiervoor bestaat uit twee delen: de Servicedesk voor ondersteuning aan een behandelend medewerker bij de keuze van het zaaktype én het aanbieden van een zaaktypentool. In het verslagjaar is het eerdere ontwikkelde prototype omgebouwd naar een zaaktypentool. Na overleg met een afvaardiging van gebruikers is de tool gereed gemaakt voor livegang in de tweede week van 2018.

1.5. Kwaliteitsmonitoring

In 2017 is de reguliere kwaliteitsmonitoring bestaande uit de volgende drie onderdelen voortgezet:

- dagelijkse controle op de keuze van het juiste zaaktype;
- dagelijkse controle van de verwijderde documenten;
- maandelijkse monitoring op de niet aan een case gekoppelde documenten.

Tevens is een format ontwikkeld om de resultaten van de monitoring te rapporteren op de onderdelen vindbaarheid, volledigheid en rechtmatigheid. De bevindingen uit de monitoring zijn betrokken bij de clustergerichte aanpak. Medewerkers DIV zijn gestart met de vijfdaagse incompanytraining 'Kwaliteitszorg & Auditing'.

2. Uitvoeren van archiefbeheer

2.1. Vaststellen voorschriften voor beheer

Gedeputeerde Staten hebben het geactualiseerde Handboek Vervanging per 1 april 2017 vastgesteld. Het daaruit voortkomende protocol Vernietiging van te vervangen archiefbescheiden is daaropvolgend vastgesteld door de provinciesecretaris conform de Regeling Archiefbeheer.

2.2. Vervanging van archiefbescheiden

Met de vervanging van archiefbescheiden wordt bedoeld dat een authentiek fysiek document wordt vervangen door een digitaal bestand. Dit 'nieuwe' bestand komt volgens een door GS vastgestelde procedure gecontroleerd tot stand, waardoor het eveneens de status van authentiek verkrijgt. Periodiek worden de oorspronkelijke fysieke documenten uit een bepaalde periode conform het eerdergenoemde protocol vernietigd. Pas dan is er sprake van *vervanging*.

Voor het voldoen aan een van de uitgangspunten van de digitale overheid is het hebben van een permanent vervangingsbesluit essentieel. In 2015 en 2016 zijn maatregelen genomen en acties uitgevoerd om de documentontsluiting en de dossiervorming binnen de principes van het Zaakgericht Werken te verbeteren. Na ontvangst van het advies van de provinciearchivaris hebben Gedeputeerde

Staten in maart 2017 met terugwerkende kracht per mei 2015 een permanent vervangingsbesluit genomen.

Datum

27 maart 2018

Documentnummer

4298974

In het advies van de provinciearchivaris over de vervanging van archiefbescheiden staat een aanbeveling om de geavanceerde elektronische handtekening in het bestuurlijk proces in te richten. DIV-adviseurs hebben hieraan opvolging gegeven door bij te dragen aan een verkennend onderzoek naar de verdergaande digitalisering van de interne werkprocessen.

2.3. Archiefruimten in het Huis voor Brabant

Voor de oppervlakte van de archiefruimten is rekening gehouden met het digitale werken. Op dit moment kunnen niet alle huidige fysieke dossiers geplaatst worden in de beschikbare ruimten. Aanvullend is in het verslagjaar gebruik gemaakt van externe opslag. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de opslagcondities, vormen van verstrekking en (spoed)levertijden. Fysieke dossiers worden volgens de daarvoor geldende procedure op aanvraag uitgeleend (intern) of gedigitaliseerd (Omgevingsdiensten).

2.4. Beheeractiviteiten

Conform de jaarplanning van het verslagjaar zijn de volgende beheeractiviteiten uitgevoerd:

- Een gedeelte van de digitale achterstanden is inmiddels gearchiveerd.
- Start van inventarisatie en (her)ordering van audiovisuele documenten, zoals geluidscassettes, diskettes, cd's, dvd's en cd-roms.
- Maken van een plan van aanpak voor verwerking van de zogenaamde 'V2999'-serie. Dit zijn fysieke dossiers welke op een vooraf niet bekend moment voor vernietiging in aanmerking komen.

3. Het waarden, selecteren, vernietigen en overbrenging van archiefbescheiden

3.1. Opschoning (en overbrenging) van archiefbescheiden

De afrondende werkzaamheden van het project 'Opschoning van het archief van het Provinciaal bestuur 1987-1999' (bestuursorganen GS, PS en CdK 1987-2003) waren omvangrijker dan voorzien. In de tweede helft van 2017 is hiervoor extra interne capaciteit ingezet. Gelijkzeitig is er afgestemd met de provinciearchivaris. Besluitvorming wordt in het eerste kwartaal van 2018 voorgelegd aan de commissaris van de Koning en het college van Gedeputeerde Staten. Daarna kan de daadwerkelijke overbrenging van fysieke dossiers (circa 23.300) naar het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) plaatsvinden. Alle dossiers zijn één voor één bewerkt en geïnventariseerd.

Voor digitale gevormde dossiers is overbrenging naar een digitale archiefbewaarplaats van toepassing. Vooralsnog heeft de provincie nog geen digitale archiefbescheiden die al voor digitale overbrenging in aanmerking

komen. In vervolg op de pilot aansluiting op e-depot BHIC bestaat het voornemen om de audio- en videotulen van Staten- en commissievergaderingen, welke beschikbaar zijn uit eerdere bestuursperioden, vervroegd over te brengen naar het e-depot bij het BHIC. In het verslagjaar zijn bij wijze van experiment bestanden in het pré-depot van BHIC geplaatst. Dit experiment is in technische zin goed verlopen.

Datum

27 maart 2018

Documentnummer

4298974

3.2. Vernietiging van archiefbescheiden

Het vernietigen van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden is een verplichting uit de Archiefwet. Voorafgaand aan het vernietigen, dienen overzichten te worden gemaakt, controles te worden uitgevoerd en eventueel afgestemd met materiedeskundigen in de organisatie. In 2017 zijn vergaande voorbereidingen getroffen om ongeveer 22.500 fysieke archiefdossiers te vernietigen. Overzichten zijn ter goedkeuring voorgelegd aan de provinciearchivaris. Besluitvorming wordt in het eerste kwartaal van 2018 voorgelegd aan de commissaris van de Koning en het college van Gedeputeerde Staten.

Sinds 2010 worden bij de provincie digitale dossiers gevormd, ook deze kunnen in aanmerking komen voor vernietiging. In het verslagjaar is een protocol 'Reguliere vernietiging archiefbescheiden' uitgedacht en ter beoordeling voorgelegd aan de provinciearchivaris.

3.3. Archiefbescheiden in vakapplicaties

Archiefbescheiden bevinden zich niet alleen in MyCorsa NxT, maar kunnen bijvoorbeeld ook in vakapplicaties zijn opgeslagen. Deze data en documenten dienen volgens de landelijke en lokale kaders te worden beheerd. Het inzicht en overzicht welke applicaties over archiefwaardige data en documenten beschikken, is nog niet goed aanwezig. Voorafgaand aan de uitfasering van een vakapplicatie dient DIV betrokken te worden opdat er bijtijds adequate maatregelen kunnen worden genomen ter voorkoming van voortijdig informatieverlies.

3.4. Vakgroep overleg

De vertegenwoordiging in de vakgroep Documentaire Informatievoorziening van het IPO (IOG-DIV) is voortgezet. Ook is de provincie vertegenwoordigd in het Gebruikersoverleg Provisa voor het onderhoud en actualisatie van de selectielijsten. Hiervoor is vanuit de provincie input geleverd voor de wettelijk verplichte systeemanalyse.

4. Overig

In november zijn medewerkers van de provincie op bezoek geweest bij het Brabants Historisch Informatie Centrum als onderdeel van het uitwisselingsprogramma.